

nečjejo nekateri pripoznati nobene pravice in tako razdirajo človeško družbo.

Naposled poznamo in slušamo še jedno vodnico. Kaže nam, kaj je lepo. Ni je stvari, katero vidimo in slišimo, pa bi je ona vodnica ne sodila po njeni lepoti. Nekatere stvari so jako lepe, nekatere manj, nekatere celó grde. Pa tudi človek sam zna posnemati in kazati, kar je lepega. V sebi ima poseben nagib, ki ga priganja, naj posnema in iz sebe nareja lepe reči, da so njemu in drugim všeč. Ta njegova zmožnost, s katero posnema in kaže lepe stvari, zraste in se povzdigne semtertje tako visoko, da stvarja in nareja čudovito lepe stvari. V obče pa se trudi vsak človek, da nareja vsa svoja dela lepa. Ker nas vodi taka vodnica, zato preiskuje modroslovje, kaj je lepo, kako in zakaj nam je lepota všeč, po katerem načinu se dela lepo, kateri človek zna ustvarjati lepe predmete. Taka vprašanja obdeluje modroslovje v četrtem delu, v nauku o naravni in umetni lepoti.

A ne smemo misliti, da vladajo te vodnice vsaka zase in posebej; ne, marveč vedno skupaj in v najboljšem soglasju. Nikdar ne izgubi nobena oblasti, nikdar se ne premené njeni zakoni. Modroslovje razkazuje, zakaj in kdaj se vjemajo, kako sloni na njih popolnost raznih stvari.

Po tej-le poti nam modroslovje kaže in oenjuje tudi popolnost vseh stvari. Ko se učimo prav ceniti stvari, učimo se tudi sami popolnosti. Modroslovje nam kaže torej pot do naše zemske popolnosti in s tem nam razodeva tudi človekov namen.

Res je torej modroslovje najvišja, pa tudi najkoristnejša veda. Pravo modroslovje nas vodi do popolnosti v mišljenju in delovanju, dela nas modre, previdne, trdne in tako stavi najboljšo podlago za krepost. Popolnost pa je ob jednom najvišja sreča; torej vodi modroslovje tudi do sreče.

To so močni in tehtni razlogi, ki nas vabijo, naj se poprimemo modroslovja z vso gorečnostjo.

(Dalje.)

„Več luči!“

„Več luči!“ bolešno je vzkliknil
 Proslávljani pevec-prvak,
 Dojêneec in ljúbljenec sreče¹⁾:
 Ko solnce življenja blesteče
 Zagrinjal mu smrtni je mrak.

„Več luči!“ takó se razlega
 Po zêmlji dandanes povsod:
 Ko têma poglêd mu zastira,
 Ko v robstva verigah umira
 Prej srečni, človeški naš rod.

„Več luči!“ . . . A pevec pozabil,
 Pozabil ž njim zêmlje je krog,
 Da v smrtno temò posijati,
 Da smrtno temò nam razgnati
 Luč ena premóre le — Bog!

Mih. Opeka.

¹⁾ Goethe.

Drugačne pesmi.

Kaj hoče meni vedna žalost,
 Kaj hoče rodu tožba moja?
 Pristuje li srcá upalost
 Vojniku v gosti gneči boja?

Ubrati hočem druge strune,
 Drugačne pesmi hočem peti,
 Da vsakega moj glas presune,
 Ljubezen v srcu mu zaneti:

Ljubezen drage domovine,
 Podobne materi, ki plaka,
 Nesložne gleda svoje sine,
 Od njih le dóbe lepše čaka.

Slovesno-resno naj zaslove
 Ta pesem materi na slavo,
 Budí na delo vse stanove,
 Oznanja bratom mir in spravo.

Anton Medved.